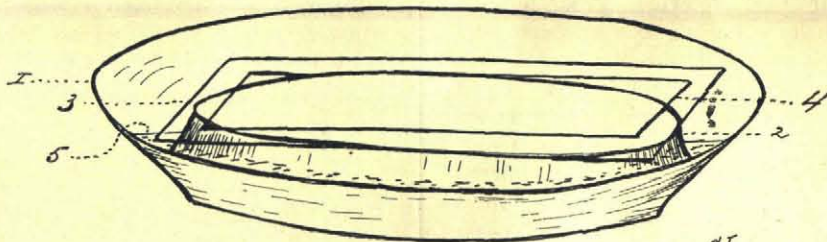


dan een Tetramorium, *niet* aangevallen wanneer hij in een Tetramorium-nest werd gebracht, terwijl in gewone omstandigheden onmiddellijk een aanval volgde.

Bij gelegenheid zal ik eens Lasiussen uit een geheel andere streek bij de mijne brengen, want het is toch niet onmogelijk dat een groot aantal nesten uit éene kolonie kunnen ontstaan en dan zou de nestgeur voor allen nagenoeg hetzelfde zijn. Dit kan zoowel met de nesten waarvan Lubboch spreekt als met die aan de Zuiderzee het geval zijn.

Op het oogenblik ben ik ook in het bezit van larven die natuurlijk trouw verzorgd worden. De broedkamers zijn onder een stuk rood glas aangelegd, omdat daar geen actinisch licht doordringt, daaraan schijnen de Lasiussen hunne larven niet gaarne bloot te stellen, zooals alle andere mieren trouwens. Als ik het roode glas verschoof, werden de oude broedkamers verlaten en de nieuwe weer onder het roode

glas aangelegd. Worden de kamers te droog, dan worden ze ook verlaten en op plaatsen uitgegraven waar de aarde vochtiger is; de oude en jonge larven worden elk apart gehouden in afzonderlijke kamers. Wat die kleine kleine pissebedden toch uitvoeren? Eens vond ik een uitgekloven mier; dat was misschien hun werk, maar zeker weet ik dat niet.



1. schotel; 2. omgekeerd bord; 3. onderste glasplaat; 4. bovenste glasplaat; 5. water.  
De aarde en dus het nest bevindt zich tusschen de 2 glasplaten.

Ze scharrelen overal rond, zelfs in de larve-kamers. De mieren zijn daar nu juist alle bijeen. De dikke jonge larfjes liggen dicht op elkaar, net vochtige rijstkorrels; de twee grootste larven zullen wel spoedig verpoppen.

Ik mag lijden dat daar

koninginnen uitkomen want die mis ik helaas in m'n kolonie en voor 't voortbestaan van een mierenkolonie is een koninging toch onmisbaar. Nog moet ik opmerken dat bovenstaand nest niet geschikt is voor levendiger soorten, zooals Formica's. De onder-den-grond levende kalme soorten zijn er het best in op hun plaats.

S. LEEFMANS.

## EEN ZOMERAVOND IN DE OVER-BETUWE.

Dáár, waar het schoone lusthuis „Drens” met zijn spitsen torens (nu een belvedere) en witten voorgevel, op een uur afstand van Gelderlands grijze hoofdstad, zich op den rand eens steilen berg verheft, en, van verre gezien, in de lucht schijnt te zweven; — dáár, waar, meer ter linkerzijde, de „Doornwerth” zich van achter het eerwaardig geboomte verheft, en ons de vijandelijkheden, oorlogen en veeten der vrije heeren uit de middeleeuwen onzer Geldersche geschiedenis voor den geest werpt; dáár, waar de oude „Hunneschans” nog aan de rooftochten der Hongaren herinnert, die in de 10e eeuw ook tot hier waren doorgedrongen, — dáár verheft zich, aan de overzijde des kronkelenden Rijnstrooms, in de Betuwe, het dorp Driel (Dr. Budding).

't Is avond, en de Julizon, die den ganschen dag hare stralen bijna loodrecht op de aarde heeft doen vallen, zinkt weg achter de Veluwsche bergen en hult hunne toppen in een fantastisch licht. Moe van het zwoegen in den fellen zonnegloed, begeven de landlieden zich naar huis met langzamen, loomen tred.

Hoe heerlijk koel wordt het thans! Wij, beminnaars van de levende natuur, kunnen het niet langer binnenshuis uithouden en begeven ons op weg naar den dijk, die den alouden Rijn op korten afstand begeleidt. Kalm en statig stroomt hij daar voort, de grootvorst van Europa's stroomen, de oneindigheid des oceaans tegemoet.

We loopen den dijk verder af en zetten ons neder op een der „kribben”. Plotseling worden we opgeschrikt door den rauwen kreet van een reiger, die zijn makker het wachtwoord van dezen avond toeroept. Zij komen uit de Betuwe, waar zij voedsel hebben gezocht en gaan nu naar hunne nesten. Deze bevinden zich in de hooge dennendoornen aan de overzijde der rivier. Merkwaardig is het de „zwermen” — zooals men 't hier noemt — kraaien en

raven te zien, die onophoudelijk van de Zuidkant aanvliegen. Ook deze begeven zich naar hunne nesten, die zich bevinden in de hooge olmen bij 't kasteel „Doorwerth”. Hier vond ik eens zestien nesten in één boom! Zulke vluchten kraaien moet ge u niet voorstellen als die van de spreuwen bv. Neen, zij bestaan uit een lange sliertvogels, soms uit 1000—1700 stuks. Juist wilde ik weer een opmerking ten beste geven, toen mijn metgezel me een flinken por in de ribben gaf, ten teeken om te zwijgen. Daar, in onze onmiddellijke nabijheid, zwom een wilde eend met 13 jonge eendjes, die misschien 8—10 dagen oud waren. Zou de moedereend ons niet hebben bemerkt? Wij richten onze kijkers op het tooneeltje en door de beweging die we hierbij maakten verraadden we ons. Want wat gebeurde? Plotseling hoorden we een plons, gevolgd door 13 dergelijke geluiden, maar veel zwakker, en alle eenden waren verdwenen: ze waren ondergedoken en plm. 40 meter verder zagen we ze weer verschijnen om terstond weer onder te duiken. Hetzelfde hadden we den avond te voren waargenomen bij een paar waterhoentjes, die we verrasten, toen ze zwemoefeningen aan 't houden waren. Daar zagen we iets schuifelen over den slijkerigen bodem, vliegenvlug. Ik richtte mijn kijker op die plaats en kon een uitroep van verrassing bijna niet weerhouden. Want daar zag ik ze weer, de aardige oeverloopers, die ik sinds 1904 niet meer had gezien. Happend naar motjes en nachtvlinders, bewogen ze zich in alle richtingen voort. Dan, langzamerhand werd het te donker voor onze waarnemingen. We keerden huiswaarts met het vaste voornemen den volgenden avond weer te gaan.

Lezer of lezeres als ge eens het schoone Arnhem bezoekt, volg dan ook den dijk naar 't dorpje Driel: flora en fauna zijn er even rijk.

„CALLES”.